

TILSYNSRAPPORT

Daginstitutionen Danalien

Aldersintegreret
Danalien 5, 9000
99823795 /99823795

Dato for tilsyn: 04-10-2021
Dato godkendt: 29-10-2021
Godkendt af: Mette Kristensen
Rapporten er dannet den: 11-09-2023

Område

Sønderbro

Deltagere

Laila, pædagog
Ida Stabel Stentoft, pædagogisk leder
Kim Peter Tuelund, dagtilbudsleder
Agnes, forældrerepræsentant
Mette Kristensen, tilsynsførende

Pædagogisk personale omtales i det efterfølgende som 'pp'
Pædagogiske ledere omtales i det følgende som 'pl'
Forældrebestyrelsesmedlem omtales i det følgende som 'fb'

Læsevejledning

Denne rapport afspejler tilsynspraksis gældende for dagtilbud 0-6 års området i Aalborg Kommune. Centralt for det pædagogiske tilsyn er, at det sker ud fra en kontrol- og udviklingsorienteret tilgang, med det formål at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling i dagtilbuddet. Tilsynet sker hvert 2. år.

Der henvises til Koncept for pædagogisk tilsyn- på det samlede 0-6 års område Aalborg Kommune:

<https://www.aalborg.dk/media/12621662/koncept-for-paedagogisk-tilsyn.pdf>

Rapporten indeholder dels elementer fra dialog, observation og eventuelle udviklingspunkter.

Dialogen tager afsæt i temaerne: Det fælles pædagogiske grundlag, Tidlig opsporing, Sociale fællesskaber der rykker, Sprog, Sundhed og Overgange.

Observationen knytter sig særligt til temaet Sprog.

Udviklingspunkter fremsættes af den samlede deltagerkreds.

Ud fra ovenstående vurderes arbejdet og indsatserne med temaerne ud fra et vurderingsgrundlag bestående af vurderingskriterie(r) for det enkelte tema, og indplaceres efterfølgende på følgende niveauer:

Fuldstændig opfyldelse

Der er ingen væsentlige bemærkninger - Kræver ikke, at der præsteres ekstraordinært, men angiver, at kriteriet er fuldt ud opfyldt.

Omfattende opfyldelse

Der er få mindre væsentlige bemærkninger - Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Delvis opfyldelse

Der er få væsentlige bemærkninger - Indsatser tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Begrænset opfyldelse

Der er væsentlige bemærkninger - Der er behov for en ny indsats på de bemærkede områder.

Utilstrækkelig opfyldelse

Der er adskillige væsentlige bemærkninger - På de bemærkede områder skal ny indsats iværksættes.

Endeligt sammenfatter konklusionen det centrale for tilsynets indhold.

Konklusion fra tilsynet

Generelt:

Det vurderes, at der overordnet arbejdes med den lov- og forvaltningsmæssige ramme for alle temaer. Gennem observation og tilsynsdialog samt det beskrevet i institutionens pædagogiske læreplan og evaluering efterlades tilsynet overordnet med indtryk af, at der arbejdes bevidst med afsæt i Det fælles pædagogiske grundlag. Samtidigt fremgår det, at der mangler beskrivelse af, hvordan der arbejdes med de 6 læreplanstemaer.

Der efterlades indtryk af, at læringsgrupper laves ud fra børneperspektivet, at pp justerer sig til børnegruppens behov, samt at der i høj grad arbejdes med udvikling af læringsmiljøer, der understøtter børnefællesskaber. Institutionen efterlader indtryk af, at der arbejdes med særligt fokus på relationskompetencen - herunder den voksnes ansvar for relationen. Ledelsesmæssigt er der fokus på, at der kontinuerligt arbejdes med at skabe et fælles fagligt sprog ift. at tage afsæt i det pædagogiske grundlag. Ud fra observationer efterlades tilsynet med indtryk af et børnemiljø præget af tilgængelige og nærværende pædagogisk personale, som er positive sproglige rollemodeller for børnene.

Udviklingspunkter:

Institutionens peger på følgende:

Tidlig opsporing: Pp i vuggestuen vil arbejde med at udvikle observationspunkter, ud fra hvilke de kan få øje på, hvad barnet er optaget af, stemninger, hvilke voksne barnet søger - dette ift. inddragelse af børneperspektivet i forbindelse med udarbejdelse af trivselsevalueringer.

Tilsynet peger på følgende:

Den pædagogiske læreplan:

Der skal arbejdes videre med justering af den pædagogiske læreplan, så det i læreplanen fremgår, hvordan der arbejdes med de 6 læreplanstemaer jf. *Dagtilbudslovens §8 stk. 4: "Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, indenfor og på tværs af følgende temaer: Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab."* - herunder hvilke mål der henviser til hhv. 0-2 år og 3-6 år jf. *Dagtilbudslovens § 8: "I daginstitutioner med flere enheder skal den pædagogiske Læreplan udarbejdes, så der tages højde for børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger i de enkelte enheder."*

Overgange:

Med øje for børneperspektivet støtter tilsynet op om, at der samarbejdes med Dagplejen om at få revideret og fornyet samarbejdsaftalen ift. overgang fra Dagplejen til institutioner i dagtilbuddet, således at samarbejdet fungerer i praksis - denne samarbejdsaftale tilpasses ny forvaltningsstruktur.

Dialogspørgsmål

1 - Dagtilbuddets forberedelse forud for tilsyn

1.1 - Hvordan er der arbejdet med forberedelse forud for tilsynet?

Besvarelse

PI fortæller, at de har kigget godt og grundigt i læreplanen, om dét der står deri matcher ind i det de gør. Efterfølgende tog de tilsynskonceptet og gennemgik dette. De startede med på møde at dele sig ud i grupper og drøftede de 6 temaer i koncepter. PI opfordrede til, at alle meldte tilbage, hvordan de arbejdede. Herefter sad pp som deltager på tilsynet pl sammen og arbejdede videre med det samlede materiale.

2 - Observation for temaet sprog- med inspiration fra Læringmiljømodellen

Centralt for børns sprogtilgængeligheder er, at:

Læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

2.1 - **Processer**

Der observeres på gensidige interaktioner.

A). Hvordan henvender pædagogisk personale sig til børnene.

B). Hvordan sætter pædagogisk personale ord på det, der sker i rutinesituationer og aktiviteter.

Besvarelse

Ankomst ca. 8.30. Start på observation hos vuggestue/de yngste.

Solstuen:

Der observeres rolig stemning, 3 børn sidder med et figurpuslespil, mens 1 barn spiser sammen med pp, inden det skal ud og sove. Pp er tilgængelig for alle børnene, italesætter hvad der sker ved bordet med de 3 børn: 'hun vil gerne hjælpe dig'. Kort efter kommer pl ind og afløser pp, da et barn skal puttes til formiddagslur. PI sætter sig ned ved et lille bord og følger initiativ ved et barn, der leger med køkkenting. Det observeres, at pl gentager barnets ord, bekræfter og benævner barnets initiativer og veksler mellem at tale og lytte.

Månestuen (yngste børnehavebørn og ældste vuggestuebørn)

Der er ca. 12 børn og 1 pp. Der er gang i puslespil ved 3 bprde med hhv. 3 og 4 børn ved hvert bord. 2 børn leger i vindueskarmen med dukkehus. Et barn spørger pp: 'er det rigtigt det

her', pp bekræfter: 'ja det er rigtig'. Pp udfordrer børnene sprogligt: 'det der hedder en bikube, hvad tror du så der bor deri'. Pp italesætter struktur: 'lige om lidt skal vi vaske fingre, og så skal vi have formiddagsmad'

Overgang til håndvask: Pp guider og anviser børnene til at rydde op. Oprydningen foregår i en rolig stemning. Kort efter møder 1 pp mere ind, bliver mødt af glæde fra børnene og de to pp afstemmer kort, hvem der gør hvad. Eftersom børnene er færdige med at rydde op, sætter de sig ud på deres garderobeplads, hvilket virker som en kendt ramme og struktur.

Stjernestuen:

2 pp til ca. 7 børn, 1 pp er gået på legepladsen med en lille gruppe. 1 pp sidder på gulvet og bygger med JOVO med et barn. Et barn kommer ind på stuen og kontakter 2 andre børn med fysisk berøring i ansigtet, hvilket de umiddelbart ikke bryder sig om. Pp rejser sig fra gulvet og guider barnet med en rolig stemme og berøring og fortæller, at de skal til at have formiddagsmad. Barnet går herefter ud i køkken/alrum.

1 pp (praktikant) bliver tilbage på stuen og sætter sig ved et bord, hvor et barn laver JOVO, spørger barnet, hvad det laver, barnet svarer cheeseburger, pp udvider samtalen: 'kan du godt lide cheeseburgere'

Tilsynet går herefter i køkkenet og fortsætter observationerne. Her gør 1 pp klar til formiddagsmad, mens 4 børn ser på. Pp spørger børnene: 'vil du have en kartoffelmad eller smøreost' og fortsætter med at give medbestemmelse: 'der er gulerod, agurk og tomat, hvad vil du have'.

2.2 - Læreplan

Der observeres på sammenhængen mellem dagtilbuddets beskrevne intentioner i læreplanen ift. temaet kommunikation og sprog og de fysiske rammer.

- A). Hvordan bidrager indretningen af det fysiske læringsrum til understøttelse af:
 børnenes sproglige udvikling
 interaktioner børnene imellem?
- B). Hvordan er sprogunderstøttende materialer tilgængelige for børnene?

Besvarelse

Vuggestue:

billeder på stole

billeder af dyr i vindueskarm

billedcollage af en maleaktivitet, et barn peger herpå, og pp følger efter

køkkenting

rutsjebane

diverse legetøj

bøger

Månestuen:

Former, trekant, cirkel, firkant

alfabet

sange med billeder

plakat med forskellige billeder fra by og land

smileys med følelser

billeder af bondegårdsdyr

rimebilleder og ord

Stjernestuen:

verdenskort

tegninger lavet af børn

vandmænd/børnekunst

alfabet

tallene fra 1-10

spejle

lerkunst

flagermus på gren

2.3 - **Børneperspektiv**

Der observeres på, hvordan sprogbrug tilpasses det enkelte barn og den samlede børnegruppe

A). Hvordan taler pædagogisk personale med børnene om børnenes oplevelser og ideer?

B). Hvordan skifter pædagogisk personale mellem tale- og lytteposition?

Besvarelse

Det observeres, at pp på alle stuer følger børnenes initiativer, italesætter egne og børnenes handlinger og taler i positive toner. Pp skifter mellem tale- og lytteposition. Pp udvider samtaler ved at spørge yderligere ind afstemt efter alder.

2.4 - **Strukturer**

Der observeres på organisering og muligheder for arbejdet med sprogmiljøer.

A). Hvordan er fordelingen af børn og pædagogisk personale?

B). Hvordan gives der mulighed for, at børnene kan indgå i mindre fællesskaber?

Besvarelse

På Solstuen observeres 5 børn til 1 pp.

På månestuen observeres 1 pp til ca. 12 børn, kort efter møder yderligere 1 pp ind.

På Stjernestuen observeres 2 pp til ca. 7 børn, herudover er 1 pp gået på legepladsen med en lille gruppe børn.

Der opleves på alle stuer tilgængelige voksne og der er en rolig stemning i hele huset.

3 - Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogiske Læringsmiljøer

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Desuden føres der tilsyn med, om der tages højde for børnenes perspektiver, og at den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, der ligeledes værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

Pædagogisk læreplan §8 og §9

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med, hvordan der i dagtilbuddet tages udgangspunkt i den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde og alle børns læring, herunder i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Ligeledes føres der tilsyn med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringskultur i dagtilbuddet.

3.1 - **Pædagogiske Læringsmiljøer**

Når der arbejdes med børns læring gennem hele dagen:

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med, at det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag

B). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der omfatter:

- - Planlagte aktiviteter
 - Daglige rutiner
 - Børneinitierede aktiviteter

C). Hvordan rammesættes leg, således, at børnene inddrages i udformning og udvikling af leg?

Besvarelse

A. B. C.

Der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag:

og

Der arbejdes med at give legen og børns selvorganiserede aktiviteter betydelig plads i hverdagen:

Fx. ved at pl har startet op på evalueringskulturen, hvor de arbejder med det fælles pædagogiske grundlag. De har inddelt dagen i tidspunkter, hvor de kigger på, hvordan man fx. kan se børneperspektivet i de forskellige situationer. I en gruppe fik de øje på, at coronarestriktioner har gjort, at børnene ikke kunne vælge det legetøj, de gerne ville have. Her lavede de således strukturen om, så børnene kunne være medbestemmende i at vælge.

Fx. ved i vuggestuen at holde særligt meget øje med, hvad det enkelte barn er optaget af. Pp forsøger at forstå og aflæse, hvad de små er optaget af. Pp reflekterer over, hvordan de møder barnet samt hvordan de afstemmer sig til barnet.

Fx. ved planlægning af aktiviteter, hvor pp skriver ned, hvad de vil med aktiviteten, hvordan vil de gøre, og hvordan de holder øje med tegn fra børnene. Pp kigger på børns alder, udvikling ift. opdeling af grupper. Der arbejdes med visualisering for to-sprogede børn. Børnene deles også op ift. sprogudvikling, og pp kigger på sociale relationer. Generelt arbejder pp med at kigge på børnenes udvikling i stedet for alder.

Ift. børneinitierede aktiviteter har de pt et emne, hvor de om formiddagen arbejder stuevis i 3 grupper, hvor pp kan være nærværende. Pp kan gribe børnenes initiativer, når de er opdelt, de kan støtte dem i legen og kan støtte dem i konflikter. Ved at være tæt på, kan pp hurtigt gribe ind, når der er noget, der bliver svært. Kulturen i huset er, at man ikke har et 'plejer'. Pl tilføjer her, at det er vigtigt, at de tør at spørge ind til hinanden, så de kan begrunde og lyse på fagligheden samt spille hinanden gode. De taler om, at regler er til for at evaluere.

Ift. rutinesituationer justerer pp fx. garderobesituationen ift., hvor mange børn, der skal ud i garderoben ad gangen. Der øves sprog i garderoben ved at italesætte, hvad tingene hedder: lynlås, knap osv.

Ift. måltider justeres læringsmiljøet hele tiden. For det meste har børnene faste pladser, men pp justerer ud fra relationer, ift. om barnet er nyopstartet mm. Pp inddrager og evaluerer sammen med køkkendamen ift. at tale måltidet igennem ud fra både en pædagogisk- og kostfaglig synsvinkel for hele tiden at kunne udvikle det.

Ved bleskift synges med børnene, skabes kontakt, øves motorik mm. Dagtilbudsleder tilføjer her, at man hele tiden skal tilbage til mål, middel og metode for at højne kvalitet i læringsmiljøet.

Ift. rammesætning af leg udtrykker pl, at hun oplever, at pp er gode til at se og høre, hvad børnene siger og efterspørger - fx. ved en huleleg, hvor pp tilføjer tæpper mm. Det forebygger konflikter, at pp hjælper med at tilføje noget til legen.

Dagtilbudsleder tilføjer her, at der er forskel på, hvad de enkelte aldersgrupper har brug for i legen og hvordan man kan inddrage dem ud fra udvikling.

Pl fortæller, at de ift. at høre børns stemmer/medinddragelse har et spørgeskema til børnene. I vuggestuen har de talt om, at de kan lave observationspunkter, hvor de holder øje med et barn ift., hvad barnet er optaget af, stemninger, hvilke voksne barnet søger mm.- dette også med sammenhæng til trivselsevalueringer.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

3.2 - **Pædagogisk læreplan §8 og §9**

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan, herunder sammenhængen mellem læreplanstemaerne.

B). Hvordan arbejdes der med pædagogisk dokumentation som en del af den løbende evaluering, herunder inddragelse af børneperspektivet?

C). Hvordan arbejdes der ledelsesmæssigt med rammer for løbende evaluering, med henblik på udvikling af læringsmiljøer?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde:

Fx. ved at pl tager stykker af læreplanen op på p-møder hver gang, hvor reflekterer over, om det stemmer overens med praksis, og finder ud af, hvad de evt. skal have justeret.

Pp reflekterer over arbejdet med læreplanstemaerne på hver stue, når de arbejder med planlagte aktiviteter, og de har fokus på, at de går i samme retning. Der arbejdes bl. a. med et skema, som giver dem mulighed for at reflektere over, hvilke temaer, de har været omkring.

Fx. gennem emnearbejde, hvor de overvejer, hvad de gerne vil lære børnene

under et emne, hvad er målet, hvilke tegn ser de. Ved evaluering kigges på, hvilke temaer de har været omkring i det enkelte emne. I de daglige rutiner tages temaerne også op ift., hvad der er fokus på.

PI udtrykker, at det er sådan, der arbejdes med læreplanen på alle 3 stuer, det er trukket ind i de planlagte aktiviteter.

Der arbejdes med dokumentation fx. gennem en mappe, hvori de samler evalueringsskemaer, som de bruger til at kigge ind som en løbende del af dokumentation. Der arbejdes med dokumentation til forældre gennem billeder med tekst både i institutionen og på AULA. Der er bl. a. arbejdet med dokumentation ift. måltidet, som pp ved har betydning for forældrene. Der arbejdes med almindelig dokumentation af hverdagen til børn og forældre.

Dagtilbudsleder tilføjer her, at der også arbejdes med dokumentation via TOPI og sprogvurderinger

PI arbejder med udvikling af evalueringskulturen ved at bruge Redskab til selvevaluering til gennemgang af hvert tidsrum af dagen. PI blev ansat i marts 2021, og der blev processen sat i gang. Læringsmiljøerne justeres ud fra Skema til handling, hvilket bl.a. har været medvirkende til, at de har ændret på gruppestørrelserne. De starter forfra med at bruge skemaet, når der kommer en ny børnegruppe.

Herudover bruger de graduerings skemaet, som er en del af Redskab til selvevaluering. PI sørger for, at der er afsat tid på p-møder og stuemøder, så der arbejdes med et fælles fagligt udgangspunkt. PI bruger dagtilbudsleder til sparring.

Tilsynet gør opmærksom på, at der mangler tydelighed ift., hvordan der arbejdes med de 6 læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan.

Vurdering: Delvis opfyldelse

3.3 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Tilsynet peger på følgende:

Der skal arbejdes videre med justering af den pædagogiske læreplan, så det i læreplanen fremgår, hvordan der arbejdes med de 6 læreplanstemaer jf. *Dagtilbudslovens §8 stk. 4: "Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, indenfor og på tværs af følgende temaer: Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab."* - herunder hvilke mål der henviser til hhv. 0-2 år og 3-6 år jf. *Dagtilbudslovens § 8: "I daginstitutioner med flere enheder skal den pædagogiske Læreplan udarbejdes, så der tages højde for børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger i de enkelte enheder."*

4 - Tidlig Opsporing

I Aalborg Kommune er der på tværs af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen fokus på forebyggelse samt tidlig indsats. I den forbindelse arbejdes der med en fælles metode for tidlig opsporing på 0-6 års området. Arbejdet med tidlig opsporing og heraf eventuel indsats, sker i et samarbejde mellem forældre og dagtilbud. Med dette udgangspunkt føres der tilsyn med, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og hvordan der samarbejdes med forældre, og eventuelt tværprofessionelt, om børns trivsel.

4.1 - A). Hvordan inddrager I børne- og forældreperspektivet i forbindelse med trivselsevalueringerne?

B). Hvordan justerer I pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af egne og fælles refleksioner i forbindelse med trivselsevalueringerne?

C). Hvordan samarbejder I tværprofessionelt ved ekstra opmærksomhed eller bekymring ift. et barns trivsel?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med tidlig opsporing og justering af de pædagogiske læringsmiljøer:

Fx. inddrages børnenes stemmer ved at benytte et spørgeskema. Når pp har udarbejdet trivselsevalueringen, overleverer de det skrevne mundtligt til forældrene, inden den sendes ud - dette fordi det skrevne kan virke hårdere end det mundtlige. Forældre, hvis børn er i trivsel, kan opleve noget andet derhjemme og her taler pp med dem om det, så de får mulighed for at dele deres tanker.

Dagtilbudsleder tilføjer her, at man ved opstartsmødet præsenterer forældrene for, at der bliver lavet trivselsevalueringer 2 gange årligt, hvilket kan forebygge misforståelser.

Fb udtrykker her, at det er rigtig godt, at de kan komme ind og spørge og få det mundtligt uddybet.

Læringsmiljøerne justeres fx. ved at handle med det samme, hvis et barn er i ekstra opmærksomhed. Her overvejer man, hvilke pp der skal være omkring barnet. Der observeres på det sociale/sproglige samt på, i hvilke sammenhænge barnet bliver udfordret.

Pl fortæller, at de eksempelvis også har mulighed for at lade et barn blive lidt længere i vuggestuegruppen, hvis det vurderes bedst for barnet.

Børnene flytter stue efter udvikling, ikke alder.

Pp laver overleveringer til den næste stue med de opmærksomheder der er omkring det enkelte barn.

Der samarbejdes med tværprofessionelle ud fra de problematikker disse ser, og pp bruger den merviden, de har. Der opleves et godt samarbejde med tværprofessionelle. Forældrene inddrages løbende, og pp gør opmærksom på, når de har brug for sparring fra tværprofessionelle for at kunne hjælpe barnet bedst muligt.

Dagtilbudsleder tilføjer, at der altid går en stor indsats forud for dialogmødet.

4.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Institutionen peger på følgende:

Pp i vuggestuen vil arbejde med at udvikle observationspunkter, ud fra hvilke de kan få øje på, hvad barnet er optaget af, stemninger, hvilke voksne barnet søger - dette ift. inddragelse af børneperspektivet i forbindelse med udarbejdelse af trivselsevalueringer.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

5 - Sociale fællesskaber der rykker

Aalborg Kommune er der fastsat fælles principper for arbejdet med inklusion, der understreger, at inklusion handler om alle børn. De fælles principper er et vigtigt bidrag til omsætningen af ny dagtilbudslov og realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Arbejdet med inklusion tager udgangspunkt i principperne om børns aktive deltagelse i sociale fællesskaber, samarbejde og helhedsorientering samt fokus på udvikling.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger praksis ud fra en fælles forståelse af begrebet inklusion, når der arbejdes med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer og sociale fællesskaber der rykker.

-
- 5.1 - A). Hvordan organiserer I børnefællesskaber med plads til forskellighed, hvor alle børn har mulighed for aktiv deltagelse og hvor der er fokus på barnets ressourcer?
- B). Hvordan undersøger I barnets egen oplevelse af at være inkluderet?
- C). Hvordan samarbejder I med forældre om det enkelte barns oplevelse af at være en del af børnefællesskabet?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med sociale fællesskaber som en del af det pædagogiske læringsmiljø:

Fx. arbejder de pt med et emne, hvor de om formiddagen arbejder stuevis i 3 grupper, hvor pp har mulighed for at være nærværende. Pp kan gribe børnenes initiativer, når de er opdelt, de kan støtte dem i legen og kan støtte dem i konflikter. Ved at være tæt på, kan pp hurtigt gribe ind, når der er noget, der bliver svært.

Pp har i grupperne bl.a. fokus på sprog og relationer, og her har de særligt øje for de tosprogede børn ved at visualisere dét, de taler om.

Pl tilføjer, at de tænker meget inklusion med fokus på at skabe gode relationer samt skabe grobund for, at alle børn kan være med. Pp har en bevidsthed om forskellighed ift. at kigge på, hvad der giver mening for det enkelte barn og hvilken gruppe, barnet bedst fungerer i.

Der arbejdes med det enkelte barns tolerance fx. gennem turtagning ift. at øve sig i at vente på at få taletid. Der arbejdes med samtaletavler og 'Fri for mobberi', og disse redskaber henviser pp til, når børnene efterfølgende står i en lignende situation - dette mest i mellem- og storgruppen.

Børneperspektivet inddrages som tidligere nævnt ved at benytte et samtaleskema/spørgeskema til de ældste børn. Ift. de yngste børn laves observationer. Ved to-sprogede børn benytte også observationer ift., om de forstår de sammenhænge, de er i. Pp tager sommetider billeder af forskellige ting for at støtte det enkelte barn.

Der samarbejdes struktureret med forældre 2 gange årligt omkring den sociale udvikling via trivselsevalueringen. Herudover samarbejdes der gennem daglig samtale, billeder, nyhedsbreve og info på AULA.

Fb udtrykker her, at det giver god mening at læse på AULA.

- 5.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

6 - Sprog

I Aalborg Kommune skal alle børn sprogvurderes omkring 3,2 år og senest 2 måneder efter børnehavestart. Der udarbejdes i den forbindelse handleplaner i de tilfælde, hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, skal der i dagtilbud arbejdes med kommunikation og sprog.

6.1 - A). Hvordan arbejder I med sprog og sprogstimulering i de pædagogiske læringsmiljøer?

B). Hvordan arbejder I bevidst med at være sproglige rollemodeller?

Besvarelse

Sprogvurderinger:

Der udarbejdes sprogvurderinger på alle 3,2-årige, laves handleplaner og arbejdes med opfølgning. Pp har løbende kontakt til Sprog og integration, som har opfordret til at vente med at udarbejde sprogvurderinger ved to-sprogede, hvis barnet ikke er klar.

A og B

Der arbejdes med sprog og sprogstimulering med henblik på understøttelse af alle børns sproglige udvikling:

Fx. gennem materialet Læseleg samt Sprogstart. Der arbejdes tematisk fx. med temaet 'venskaber', som hænger sammen med materialet Fri for mobberi. Børnegrupper sættes sammen efter, hvad det enkelte barn har brug for.

I vuggestuegruppen arbejdes med sprogstimuli fx. ved at sætte ord på tingene, på barnets følelser mm. Pp italesætter handlinger - både egne og børnenes. I puslesituationen har de en kurv med dyr, hvor barnet vælger et dyr og pp samtaler således med barnet om dyret. Til samling bruges konkrete fx. til en sang, så børnene forbinder ord med konkrete ting. Der arbejdes med Læseleg, som er tilpasset børnenes udvikling. Pp bruger generelt billeder og konkrete, og der er billeder på gulvet.

Ift. at være sproglige rollemodeller reflekterer pp bl.a. over betydningen af narrativer omkring børnene, og de udfordrer hinanden ift. dette.

PI fortæller, at de ud fra ICDP arbejder med egen relationskompetence til børnene, hvilket de kontinuerligt vil have fokus på at arbejde bevidst ud fra for at skabe fælles sprog.

Dagtilbudsleder tilføjer her, at han ved, at der arbejdes med en bevidsthed omkring ikke at tale hen over hovedet på børnene.

6.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse

7 - Sundhed

I Aalborg Kommune er der en særlig sammenhæng mellem sundhedspolitikken og FN's verdensmål nr. 3 om at "sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper". Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet, afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. Arbejdet med sundhed og børnemiljøet omhandler desuden måltidskultur, herunder dagtilbuddets arbejde med læring i forbindelse med måltidet: rammen om måltidet, det sunde måltid og lighed i sunde vaner. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Ligeledes hvordan børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

- 7.1 - A). Hvilke overvejelser gør I jer i forbindelse med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således, at det styrker trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene?
B). Når børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvordan arbejder I så med at inddrage børnene i denne vurdering?
C). Hvordan arbejder I med børns læring før-under og efter måltider?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med børnemiljøer vurderet i et børneperspektiv:

Fx. gennem at tænke meget over indretning, inddeling af børnegrupper, hvordan pp placerer sig ift. børnene, så de er nærværende, samt hvordan de bruger rummene som de er. Hvis der er meget uro, åbnes der fx. op for flere rum. Pt kommer der mange helt små børn om morgenen, og så snart der møder flere pp ind, lukkes stuen for de yngste op, hvilket mødeplanen blev justeret efter.

Der arbejdes med det psykiske børnemiljø ved at skabe tolerance mellem børnene bl.a. ved at pp er tilgængelige og helt tæt på, så de kan støtte det enkelte barn i relationerne. Der er fokus på, at pp tager ansvar for relationen. Pp har talt om, hvordan de kan sikre, at barnet ikke føler sig forkert, selvom det har gjort noget forkert - dette gør de ved at undersøge hensigten og intentionen bag handlingen.

Der arbejdes med det æstetiske børnemiljø bl.a. ved i vuggestuen at præsentere børnene for linser, hvilket børnene var fuldstændig optaget af. Her tænkes sanserne ind. Børnene får også mulighed for at komme udenfor og gå på bare fødder og mærke, hvordan forskellige underlag føles. Pp afprøver forskellige indretninger.

Der arbejdes med sammenhængen mellem måltider som læringsmiljø og børns læring: (INSTITUTIONEN HAR MADORDNING)

Fx. gennem at vuggestuebørnene får lov til at røre og mærke maden og erfare,

at der er forskellige konsistenser. Der gives plads til, at børnene kan udvikle sig mht. at spise. De 5 yngste i mellemgruppen spiser for sig selv sammen med pp, fordi det skal give mening i børnehøjde i overgang fra yngste- til mellemgruppen. Her har de mulighed for at vænne sig til at spise i den nye gruppe.

Ift. måltider justeres læringsmiljøet hele tiden. For det meste har børnene faste pladser, men pp justerer ud fra relationer, ift. om barnet er nyopstartet mm. Pp inddrager og evaluerer sammen med køkkendamen ift. at tale måltidet igennem ud fra både en pædagogisk- og kostfaglig synsvinkel for hele tiden at kunne udvikle det.

De benytter sommetider iPad'en til at udvide børnenes viden om madvarer, finder en grøntsag el lign., henter den i køkkenet og skærer den ud for at se, hvordan den ser ud indeni.

PI fortæller, at de fælles har drøftet værdier og beslutninger ift. frokostordning. Gennem frokostordningen arbejdes med lighed i sundhed ift. vaner og kost.

7.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

8 - Overgange

I Aalborg Kommune skal der skabes helhed og sammenhæng for alle børn i pædagogiske tilbud og overgange mellem disse med udgangspunkt i den forståelse, at det er forældrene, der følger barnet gennem hele dets liv og at barnet og forældrenes ressourcer er i centrum. En sammenhængende overgang i Aalborg Kommune bygger på gældende politik på området. Det gælder både i overgange fra hjem til dagpleje/vuggestue og i overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave, i overgange mellem dagtilbud samt i overgange fra børnehave til skole. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan der skabes sammenhængende overgange til og fra dagtilbud, mellem dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre herom.

- 8.1 - A). Hvordan skaber I en sammenhængende overgang for alle børn og forældre til og fra dagtilbud?
B). Hvilke tegn ser I på, at børnene oplever sammenhængende overgange og hvordan justerer I pædagogisk praksis herefter?
C). Hvad kendetegner jeres læringsmiljø det sidste år i dagtilbuddet så der skabes sammenhæng med børnehaveklassen?

Besvarelse

A, B og C

Der samarbejdes med forældre og evt. andre relevante aktører omkring tryghed i overgange:

Fx. gennem afholdelse af opstartssamtale uden barn, hvor forældrene fortæller

om barnet og pp fortæller om hverdagen, opstart mm. Der forventningsafstemmes ift., hvordan opstarten skal være. Ved overgang fra vuggestue til ml gruppe har pp et tæt samarbejde og ligeledes i overgang fra mellem- til storgruppe samarbejder pp tæt. Der afholdes en samtale med forældrene, hvor der tales ud fra et skema. Her deltager forældre, pp fra tidligere og ny stue. Pp fra tidligere stue fortæller om barnet og forældrene får mulighed for at byde ind. Ny pp fortæller om, hvad der er anderledes på den nye stue.

Ift. børn der kommer fra den kommunale Dagpleje fortæller dagtilbudsleder, at der pt. samarbejdes om at få revideret og fornyet samarbejdsaftale ift. overgang fra Dagplejen til institutionerne i dagtilbuddet, så den tilpasses ny forvaltningstruktur.

Overgang til skole (samarbejdsaftale med Sønderbroskolen, som er distriktsskole)

Ift. overgang til skole arbejdes der med overgangsbeskrivelser (med forældres samtykke) via TOPI ved børn der er vurderet i ekstra opmærksomhed eller bekymring. Der er det sidste år i børnehaven særligt fokus på, at børnene øver konflikthåndtering, øver at hente hjælp, øver at sige stop. Der tales om, hvordan man er en god ven, hvordan kan man finde nogen at lege med. Der arbejdes også med begreber, bogstaver, øves koncentration samt at tage imod fælles besked.

Børn og pp kommer på besøg på distriktsskolen, og de inviteres også med i undervisningen.

De samarbejder med Sønderbroskolen og de andre børnehaver i distriktet om projektet 'Inklusion i overgange', og implementerer nye tiltag herfra.

8.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Med øje for børneperspektivet støtter tilsynet op om, at der samarbejdes med Dagplejen om at få revideret og fornyet samarbejdsaftalen ift. overgang fra Dagplejen til institutioner i dagtilbuddet, således at samarbejdet fungerer i praksis - denne samarbejdsaftale tilpasses ny forvaltningsstruktur.

Vurdering: Delvis opfyldelse

